

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1963

Vyhlásené: 16.12.1963 Časová verzia predpisu účinná od: 01.06.1994 do: 06.08.1996

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

98

ZÁKON

zo 4. decembra 1963

o rozhodcovskom konaní v obchodných veciach a o výkone rozhodcovských rozhodnutí
Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

Účel zákona

Na uľahčenie rozvoja a priebehu obchodných vzťahov slúži rozhodcovské konanie, ktoré má jeho účastníkom umožniť rýchle a odborným požiadavkám zodpovedajúce vybavovanie sporov. Na dosiahnutie tohto účelu sa súčasne zabezpečuje i výkon rozhodcovských nálezov vydaných v rozhodcovskom konaní.

Rozhodcovská zmluva

§ 2

Strany sa môžu dohodnúť, že v sporoch o majetkové nároky vyplývajúce z obchodnoprávnych vzťahov, v ktorých by inak bol príslušný súd, má medzi nimi rozhodnúť jeden alebo viac rozhodcov (rozhodcovská zmluva).

§ 3

(1) Rozhodcovská zmluva sa môže týkať ako jednotlivého medzi stranami už vzniknutého sporu (zmluva o rozhodcovi), tak všetkých sporov (rozhodcovská doložka), ktoré by v budúcnosti vznikli z určitého právneho vzťahu alebo z vymedzeného okruhu právnych vzťahov, ku ktorým by medzi stranami mohlo v budúcnosti dôjsť.

(2) Ak v zmluve nie je uvedené inak, vzťahuje sa ako na práva z právnych vzťahov priamo vznikajúce, tak i na otázku právnej platnosti týchto právnych vzťahov, ako aj na práva s týmito právnymi vzťahmi súvisiace.

(3) Rozhodcovská zmluva viaže aj právnych nástupcov strán.

§ 4

(1) Rozhodcovská zmluva sa musí uzavrieť písomne. Požiadavke písomnosti sa vyhovie, ak zmluva je obsiahnutá vo vzájomne vymenených listoch, ďalekopisoch, telegramoch alebo iných písomnostiach, alebo ak sa strany dohodnú ústne a dodatočne písomne dohodu potvrdia.

(2) Ak však rozhodcovská doložka tvorí súčasť podmienok, ktorými sa spravuje hlavná zmluva, na ktorú sa rozhodcovská doložka vzťahuje, je rozhodcovská doložka platne dojednaná i vtedy, ak písomný návrh hlavnej zmluvy s rozhodcovskou doložkou druhá strana prijala iným spôsobom.

Rozhodcovia

§ 5

(1) Občan Slovenskej republiky môže byť rozhodcom, ak je plnoletý a má spôsobilosť na právne úkony.

(2) Cudzinec môže byť rozhodcom, ak je podľa práva svojho štátu spôsobilý na právne úkony; aj keď však nemá túto spôsobilosť, môže byť rozhodcom, ak je spôsobilý na právne úkony aspoň podľa československého práva.

§ 6

(1) Rozhodcovská zmluva má spravidla určiť počet i osoby rozhodcov alebo aspoň spôsob, ako sa má určiť počet i osoby rozhodcov.

(2) Ak rozhodcovská zmluva nemá ustanovenie podľa odseku 1 alebo ak je toto ustanovenie nejasné, vymenuje každá zo strán jedného rozhodcu a títo zvolia predsedajúceho rozhodcu.

§ 7

(1) Ak ten, kto má vymenovať rozhodcu, tak neurobí v primeranom čase, vymenuje rozhodcu súd na návrh strany, pokiaľ sa strany nedohodli inak. To isté platí, ak sa vymenovaní rozhodcovia nemôžu zhodnúť na osobe predsedajúceho rozhodcu; na návrh je oprávnená ktorákoľvek strana alebo každý z vymenovaných rozhodcov.

(2) Ak sa strany nedohodli inak, súd na návrh ktorejkoľvek strany alebo rozhodcu vymenuje nového rozhodcu, ak vymenovaný rozhodca odoprie pôsobiť ako rozhodca alebo nemôže činnosť rozhodcu vykonávať.

§ 8

(1) Strany môžu v rozhodcovskej zmluve tiež dojednať, že o sporoch medzi nimi (§ 3) má rozhodovať stály rozhodcovský súd.

(2) Stále rozhodcovské súdy môžu zriaďovať záujmové združenia podnikateľov (ďalej len „zriaďovateľ“). Zriaďovateľ vydá organizačný poriadok a rokovací poriadok stáleho rozhodcovského súdu a zabezpečí podmienky na jeho činnosť.

(3) Zriaďovateľ je povinný zriadiť stáleho rozhodcovského súdu, jeho organizačný poriadok a rokovací poriadok uverejniť v Obchodnom vestníku.

§ 9

Účinky návrhu na začatie konania (žaloba)

(1) Návrh na začatie konania (žaloba), podaný u rozhodcov alebo stáleho rozhodcovského súdu, má právne účinky, ako keby v tejto veci bol podaný návrh na súde.

(2) Ak strana uplatní svoj nárok pred rozhodcami alebo pred stálym rozhodcovským súdom v premlčacej alebo prepadnej lehote a ak rozhodcovia alebo stály rozhodcovský súd vyslovia svoju nepríslušnosť (§ 12), alebo ak došlo ku zrušeniu rozhodcovského nálezu a ak žalobca podá znova na súde alebo inom orgáne návrh na začatie konania alebo návrh na pokračovanie v konaní do 30 dní odo dňa, keď mu rozhodnutie o nepríslušnosti alebo zrušení rozhodcovského nálezu bolo doručené, nemožno proti nemu namietat ani premlčanie ani zánik jeho nároku uplynutím doby.

Konanie

§ 10

(1) Ak rozhodcovská zmluva neustanovuje inak, rozhodcovia podľa svojho uváženia určia čas, miesto aj spôsob konania. V konaní majú postupovať tak, aby bez zbytočných formalít čo najúčelnejšie a najrýchlejšie zistili pravý stav veci, poskytujúc obidvom stranám rovnakú príležitosť na obhajovanie ich práv.

(2) rozhodcovia môžu vylúčať svedkov, znalcov a strany, len ak sa k nim ustanovia dobrovoľne. Aj iné dôkazy môžu vykonávať, len ak im ich strana, prípadne niekto iný poskytne.

(3) Úkony, ktoré nemôžu rozhodcovia sami urobiť, urobí na ich dožiadanie súd. Súd je povinný vyhovieť dožiadaniu, ak nejde o úkon neprípustný podľa zákona; pritom je oprávnený urobiť všetky rozhodnutia, ktoré na vykonanie dožiadania sú potrebné.

§ 11

Ak až do vyhotovenia rozhodcovského nálezu niektorá strana sa bez svojej viny konania celkom alebo sčasti nezúčastnila, alebo bez svojej viny neurobila niektorý úkon, potrebný na obhajovanie jej práva, urobia rozhodcovia na návrh primerané opatrenia, aby strana mohla to, čo zameškala, vykonať dodatočne.

§ 12

Ak rozhodcovia dôjdu k názoru, že na prejednanie rozporu im predloženého nie sú príslušní, či už pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy alebo z iných dôvodov, urobia o tom rozhodnutie. Na takom rozhodnutí treba sa uzniesť, treba ho podpísať, odôvodniť a doručiť stranám ako rozhodcovský nález (§ 14 ods. 1).

§ 13

Predbežné opatrenie

Ak sa pred začatím rozhodcovského konania alebo v jeho priebehu ukáže, že by mohol byť výkon rozhodcovského nálezu ohrozený, môže súd na návrh strany nariadiť predbežné opatrenie.

Rozhodcovský nález

§ 14

(1) Na rozhodcovskom náleze musí sa uzniesť väčšina rozhodcov. Musí byť vydané písomne, podpísané aspoň väčšinou rozhodcov a doručené stranám alebo ich zástupcom buď osobne alebo doporučené poštou. Výrok v rozhodcovskom náleze musí byť určitý. Odôvodnenie rozhodcovského nálezu je potrebné, ak sa strany nedojednali inak.

(2) Pri rozhodovaní majú rozhodcovia dbať na platné hmotné právo.

§ 15

Ak sa pri párnom počte rozhodcov nedosiahne väčšina hlasov a ak rozhodcovská zmluva neobsahuje pre taký prípad iné ustanovenia, ani sa strany dodatočne inak nedohodnú, môže ktorákoľvek zo strán i rozhodcovia navrhnúť na súde vymenovanie ďalšieho rozhodcu.

§ 16

Chyby v písaní alebo počtoch a iné podobné zrejme nesprávnosti, ktoré by sa vyskytli v rozhodcovskom náleze, rozhodcovia kedykoľvek opravujú na žiadosť ktorejkoľvek zo strán. Na takej oprave sa treba uznieť, treba ju podpísať a doručiť ako rozhodcovský nález (§ 14 ods. 1).

§ 17

Strany sa môžu dojednať, že rozhodcovský nález môžu na žiadosť niektorej z nich alebo obidvoch preskúmať tí istí alebo iní rozhodcovia. Ak strany nedojednajú inak, musí sa žiadosť zaslať druhej strane do jedného mesiaca odo dňa, keď bol žalujúcej strane spôsobom ustanoveným v § 14 ods. 1 doručený rozhodcovský nález, majúci náležitosti predpísané v tomto ustanovení. Po uplynutí tejto alebo medzi stranami dojednanej lehoty je žiadosť o preskúmanie rozhodcovského nálezu vylúčená. Preskúmanie vydaného rozhodcovského nálezu je súčasťou rozhodcovského konania a platia o ňom ustanovenia toho zákona.

§ 18

(1) Rozhodcovský nález, ktorý má náležitosti § 14 ods. 1 a bol tam uvedeným spôsobom doručený stranám, nadobúda doručením účinok právoplatného súdneho rozsudku a je súdne vykonateľný.

(2) Ak však podľa dojednania strán možno rozhodcovský nález ešte preskúmať (§ 17), vzťahuje sa ustanovenie odseku 1 na rozhodcovský nález vydaný na základe tohto preskúmania.

§ 19

Zmier

(1) Rozhodcovia majú kedykoľvek počas konania pôsobiť na strany, aby sa dohodli.

(2) Zmier pred rozhodcami uzavretý a nimi podpísaný je súdne vykonateľný.

Zrušenie rozhodcovského nálezu súdom

§ 20

Súd na návrh zruší rozhodcovský nález, ak

1. bol vydaný vo veci, o ktorej nemožno uzavrieť platnú rozhodcovskú zmluvu (§ 2), alebo
2. rozhodcovská zmluva je z iných dôvodov neplatná, alebo bola zrušená, alebo sa na rozhodnutú vec nevzťahuje, alebo
3. vo veci sa zúčastnil rozhodca, ktorý nebol ani podľa rozhodcovskej zmluvy ani inak povolaný rozhodovať, alebo nemal spôsobilosť byť rozhodcom, alebo
4. na rozhodcovskom náleze sa neuzniesla väčšina rozhodcov, alebo
5. strane nebola poskytnutá možnosť vec pred rozhodcami prejednať, alebo
6. rozhodcovský nález odsudzuje stranu na jednanie, ktoré nebolo oprávneným žiadané, alebo na plnenie podľa československého práva nemožné či nedovolené, alebo
7. rozhodcovský nález bol ovplyvnený trestným činom.

§ 21

Návrh na zrušenie rozhodcovského nálezu musí sa podať do troch mesiacov, a to v prípadoch uvedených v § 20 č. 1 až 6 odo dňa doručenia rozhodcovského nálezu a v prípade č. 7 odo dňa, keď došlo k právoplatnému rozsudku v trestnom konaní.

§ 22

Návrh na zrušenie rozhodcovského nálezu nie je prípustný, ak

1. nebol podaný v lehotách uvedených v § 21, alebo
2. v prípade uvedenom v § 20 č. 7 nebol podaný do troch rokov odo dňa, keď rozhodcovský nálež bol strane doručený, alebo
3. v prípadoch uvedených v § 20 č. 2 alebo č. 3 strana, hoci mohla, neuplatnila taký dôvod už v rozhodcovskom konaní najneskoršie pred prejednaním veci samej.

§ 23

(1) Ak súd zruší rozhodcovský nálež z dôvodov, uvedených v § 20 č. 1 alebo č. 2, pokračuje na návrh niektorej zo strán po právoplatnosti rozsudku vo veci samej a túto vec rozhodne.

(2) Ak súd zruší rozhodnutie z iného dôvodu, než je uvedené v odseku 1, zostáva rozhodcovská zmluva v platnosti. Každá strana môže žiadať, aby v rozhodcovskom konaní pokračovali rozhodcovia, ktorí budú novo vymenovaní. Ak sa strany nedohodnú inak, budú noví rozhodcovia vymenovaní spôsobom pôvodne určeným v rozhodcovskej zmluve alebo podporne podľa ustanovení tohto zákona; rozhodcovia zúčastnení na rozhodcovskom náleze, ktorý bol zrušený, sú z nového prejednávania a rozhodovania veci vylúčení.

Zastavenie nariadeného výkonu

§ 24

Aj keď strana, proti ktorej výkon rozhodcovského nálezu smeruje, nepodala návrh na zrušenie rozhodcovského nálezu, môže podať návrh na zastavenie nariadeného výkonu okrem dôvodov uvedených v Občianskom súdnom poriadku¹⁾ i vtedy, ak

1. rozhodcovský nálež je postihnutý niektorou vadou uvedenou v § 20 č. 1 alebo č. 2, alebo
2. strana, pokiaľ potrebuje zákonného zástupcu, nebola v konaní takýmto zástupcom zastúpená a jej konanie nebolo ani dodatočne schválené, alebo
3. niekto vystupoval v rozhodcovskom konaní v mene strany alebo jej zákonného zástupcu bez toho, že by mal na to splnomocnenie, a ani jeho konanie nebolo dodatočne schválené.

§ 25

Ak súd zistí, že výkon rozhodcovského nálezu je neprípustný pre niektorý dôvod uvedený v § 24 č. 1, č. 2 alebo č. 3, zruší súčasne rozhodcovský nálež. Strany majú možnosť postupovať potom podľa ustanovenia § 23, ako keby rozhodcovský nálež bol zrušený na návrh.

Príslušnosť súdu

§ 26

Na rozhodovanie o preskúmaní rozhodcovských náleзов je podľa tohto zákona príslušný krajský súd, v obvode ktorého sa rozhodcovské konanie uskutočnilo; inak je na rozhodovanie podľa tohto zákona príslušný súd, ktorý by bol vo veci príslušný, keby nebolo rozhodcovskej zmluvy.

§ 27

(1) Predbežné opatrenie na zabezpečenie nároku, pre ktorý bola uzavretá rozhodcovská zmluva, nariadi súd príslušný podľa § 26 alebo súd, v obvode ktorého sa má predbežné opatrenie vykonať.

(2) Na úkony podľa § 10 ods. 3 je príslušný súd, v obvode ktorého sa má žiadaný úkon urobiť; ak sa má urobiť v cudzine, zariadi potrebné súd, príslušný podľa § 26.

(3) Ak nemožno v tuzemsku zistiť príslušný súd na úkony podľa § 7, je príslušný okresný súd podľa miesta bydliska (sídla) navrhovateľa alebo jeho odporcu; tieto úkony urobí predseda senátu.

(4) O návrhu podľa § 24 rozhoduje súd, ktorý je príslušný na výkon rozhodcovského nálezu, a to v konaní pred senátom.

§ 28

(1) Ak sa strany dohodli na príslušnosti stáleho rozhodcovského súdu (§ 8) a nedojednali v rozhodcovskej zmluve inak, predpokladá sa, že sa podrobili uverejneným stanovám, poriadkom a iným predpisom, upravujúcim konanie na stálom rozhodcovskom súde v čase, keď došiel návrh na začatie rozhodcovského konania (žaloba).

(2) Predpisy platné pre stále rozhodcovské súdy môžu podrobnejšie i odchylné určiť spôsob, ako a v akom počte budú vymenovaní rozhodcovia, najmä môžu výber rozhodcov viazať na určitý zoznam; môžu určiť aj spôsob konania a rozhodovania i iné otázky súvisiace s činnosťou stáleho rozhodcovského súdu a rozhodcov. Nemôžu však strany pozbaviť práva domáhať sa zrušenia rozhodcovského nálezu alebo zastavenia nariadeného výkonu podľa ustanovení toho zákona.

Ustanovenia o pomere k cudzine

§ 29

(1) Prípustnosť rozhodcovskej zmluvy sa posudzuje podľa tohto zákona (§ 2).

(2) Ostatné náležitosti rozhodcovskej zmluvy posudzujú sa podľa tohto zákona, ak rozhodcovský nález sa má vydať v tuzemsku. Ak však ide o právny vzťah, ktorý nie je právnym vzťahom tuzemským, môžu si strany samy zvoliť právny poriadok, podľa ktorého sa má rozhodcovská zmluva posudzovať; voľba nesmie odporovať požiadavke rozumného usporiadania.

(3) Pre formu rozhodcovskej zmluvy platí právo rozhodujúce pre ostatné náležitosti rozhodcovskej zmluvy; stačí však, ak bolo urobené zadosť právnemu poriadku miesta alebo miest, kde došlo k prejavu vôle.

§ 30

Rozhodcovské nálezy vydané v cudzom štáte sa v tuzemsku uznávajú a vykonávajú ako tuzemské rozhodcovské nálezy, ak je zaručená vzájomnosť. Vzájomnosť sa považuje za zaručenú aj v prípade, že cudzí štát všeobecne vyhlasuje cudzie rozhodcovské nálezy za vykonateľné za podmienky vzájomnosti.

§ 31

Uznanie alebo výkon cudzieho rozhodcovského nálezu sa však odoprie, ak

1. rozhodcovský nález podlieha podľa práva štátu, kde bol vydaný, opravnému alebo inému prostriedku, ktorý odkladá právoplatnosť alebo vykonateľnosť rozhodnutia, alebo

2. rozhodcovský nález je postihnutý vadou uvedenou v § 20, alebo
3. sú tu iné dôvody, pre ktoré rozhodcovský nález odporuje verejnému poriadku.

§ 32

Uznanie cudzieho rozhodcovského nálezu nevyslovuje sa osobitným rozhodnutím. Cudzí rozhodcovský nález je uznaný tým, že súd Slovenskej republiky, iný štátny orgán alebo rozhodca alebo stály rozhodcovský súd pri rozhodovaní ho posudzuje ako rozhodcovský nález tuzemský.

§ 33

Výkon rozhodcovského nálezu nariadi predseda senátu okresného súdu po vykonaní potrebných vyšetrení; rozhodnutie o nariadení výkonu musí súd odôvodniť.

Záverečné ustanovenia

§ 34

Zákon sa vzťahuje na prípady, v ktorých rozhodcovská zmluva bola uzavretá po 31. marci 1964; v ostatných prípadoch sa postupuje podľa doteraz platného práva.

§ 34a

(1) V tuzemskom obchodnom styku sa zákon vzťahuje na prípady, v ktorých rozhodcovská zmluva bola uzavretá po 31. máji 1964; v ostatných prípadoch sa postupuje podľa doteraz platného práva.

(2) Ak sa v tomto zákone hovorí o československom práve, rozumie sa tým právo platné na území Slovenskej republiky.

§ 35

Ustanovenia tohto zákona sa použijú, ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.

§ 36

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. aprílom 1964.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Lenárt v. r.

1) § 268 Občianskeho súdneho poriadku.

